

LÄNSRÄTTEN
I VÄSTERBOTTENS LÄN
 Föredragande
 Christina Röckner

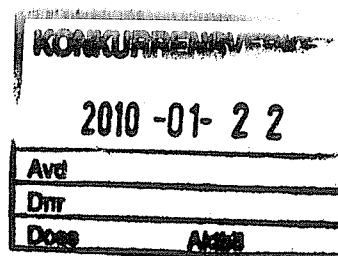
DOM
2010 -01- 2 1
 Meddelad i
 Umeå

Mål nr
 2192-09 E
 Kansli 3

SÖKANDE

Brenntag Nordic Aktiebolag, 556051-5974
 Box 50121
 202 11 Malmö

Ombud: Carl Norell
 Brenntag Nordic Aktiebolag
 Box 50121
 202 11 Malmö

MOTPART

Umeå Energi AB, 556097-8602
 Box 224
 901 05 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster - LUF

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet den 3 december 2009.

Dok.Id 50921

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193	Nygatan 45	090-17 74 00	090-13 75 88	måndag – fredag
901 05 Umeå	(Tingshuset)	E-post: lansrattenivasterbotten@dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå Energi AB (härefter Umeå Energi) har infordrat anbud på ammoniaklösning 25 % (dnr UE2009-0636-520) och beslutat att anta det anbud som lämnats av Wibax AB. – Vid upphandlingen har använts öppet förfarande.

Brenntag Nordic Aktiebolag (härefter bolaget) yrkar i länsrätten att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Umeå Energi bestrider bifall till bolagets ansökan.

Genom interimistiskt beslut den 3 december 2009 har länsrätten förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 24 § LUF)

Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 2 § första stycket LUF)

UTREDNINGEN

Förfrågningsunderlag och utvärdering av anbuden

Av förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter framgår, såvitt är av intresse i förevarande mål, bl.a. följande.

1.8 Alternativa anbud

Accepteras ej. Anbud skall utformas helt enligt förfrågningsunderlaget.

Reservationer accepteras inte.

4.2 Uteslutningsfas, steg 1

4.3 Kvalificeringsfas, steg 2

Uppfyllande av ställda krav.

Följande handlingar skall bifogas anbud:

- Anbudsgivaren skall beskriva sitt företags tekniska kapacitet och kompetens för uppdraget.
- Förteckning över referenskunder skall bifogas anbudet.
- SKV 4820 skall ifyllt bifogas anbudet, för svenska anbudsgivare.

Endast den anbudsgivare som till fullo inkommer med uppgifter enligt denna punkt kan påräkna att vara med i den fortsatta bedömningen.

4.5 Anbudsutvärdering, steg 3

Anbudsutvärderingen omfattar följande moment och bedöms mot ställda skall-krav. Begärda uppgifter enligt kvalificeringsfasen skall visa att anbudsgivaren har kapacitet och förmåga att genomföra uppdraget. I den fortsatta utvärderingen kommer följande kriterier att ligga till grund för att utse leverantör under avtalsperioden.

Kriterier

Pris per ton

	<i>Reducering</i>
Leveranstid 1-3 dagar	200 kr
Leveranstid 4-7 dagar	50 kr
Leveranstid > 7 dagar	0 kr
Miljöcertifiering eller liknande	50 kr

Bedömning

Umeå Energi kommer att anta den anbudsgivare som uppfyller ovanstående kriterier och lämnat det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Den leverantör med lägsta utvärderingspriset kommer att föreslås som leverantör.

I förfrågningsunderlagets Kommersiella villkor anges bl.a. följande.

3.0 Priser

Priserna är fasta i 1 år och inkluderar frakt. Priser skall anges per ton samt tillägg för leverans helger och för lass som delas mellan anläggningarna.

I tilldelningsbeslut med bilaga anges följande. Två anbud inkom och efter ändrad prissättning utvärderades båda. Wibax lämnar ett tonpris på 1 930 kr. Brenntag lämnar ett tonpris på 1 988 kr. Prisjustering varje kvartal gäller för båda. Wibax har en leveranstid om 1-3 dagar vilket ger ett avdrag i utvärderingen om 200 kr. Brenntag har en leveranstid om 5 dagar vilket ger ett avdrag om 50 kr. Båda anbudsgivarna är certifierade vilket ger ytterligare 50 kr avdrag. Resultatet ger Wibax ett utvärderingspris om 1 680 kr och Brenntag 1 888 kr.

Parternas anföranden

Bolaget anför. Enligt förfrågningsunderlaget ska ställda krav uppfyllas. Under punkten 4.3 i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren skall beskriva sitt företags tekniska kapacitet och kompetens för uppdraget. Wibax må vara duktiga på att lagra och hantera svavelsyra och lut men har inte någon erfarenhet av att hantera ammoniak. När lut eller svavelsyra lossas används tryckluft och det är inget problem. Lossar man ammoniaklösning släpper man ut cirka 85 kubikmeter ammoniakgas kring lossningsplatsen. Ur miljösynpunkt är det inte acceptabelt. Bolagets bilar har gasåterföring och pumplossning och i stort sett ingen gas läcker ut. Under

punkten 4.3 i förfrågningsunderlaget anges vidare att förteckning över referenskunder skall bifogas anbudet. I Wibax referenslista anges två kunder. Vid kontroll av dessa uppgifter visade det sig att Wibax inte levererade ammoniak utan lut till dessa kunder. Wibax har inte några referenser gällande ammoniakleveranser. I enlighet med förfrågningsunderlaget ska Wibax därmed diskvalificeras som anbudsgivare. – I anbudet anger bolaget under punkt ”Avrop” att normal avropstid är 5 arbetsdagar. Under punkt ”Leveranssäkerhet” anges att vid akuta situationer klarar bolaget av att leverera inom 1 dygn. Detta innebär att Wibax och bolaget har samma leveranssäkerhet och båda bör därför få 200 kr i reduktion vid anbudsutvärderingen. – Hela diskussionen om avrop är ointressant. Ingen på Umeå Energi avropar överhuvudtaget i dag. Bolaget, som sedan 1994 varit leverantör av ammoniak till Umeå Energi, anlitar ett åkeri som minst en gång i veckan ringer till skiftgående förmän i Dåva och Ålidhem och diskuterar med dem om lagernivån, drift och eventuella stopp. I samråd med dem avropas sedan leveranserna hos bolaget. Med andra ord har behovet av korta avrop och akutleveranser aldrig uppstått. – Anbuderna skulle vara Umeå Energi tillhanda senast den 4 november 2009. I Wibax anbud anges ett pris om 6 240 kr/ton med leveransposter om 40 ton. I bolagets anbud anges ett pris om 1 988 kr/ton CIP Dåva respektive Ålidhem i poster om 32-39 ton. I Wibax anbud anges inte om leveransvillkoren är DDP, CIP eller EXW enligt Incoterms. Därefter utväxlas ett antal mail mellan Umeå Energi och Wibax. Korrespondensen utmynnar i ett anbud på 1 930 kr/ton via mail den 10 november. Anbudet är inte bara för sent inlämnat utan ogiltigt enligt punkten 3.0 i förfrågningsunderlaget i vilken anges att anbud lämnade genom telegram, telefax eller e-post inte accepteras då sekretess ej kan garanteras. Efter förfrågan från Umeå Energi gav bolaget två alternativ; kvartalspris kopplat till ammoniak- och valutannoteringar eller fast pris med möjlighet att omförhandla. Notera att bolagets baspris fortfarande var detsamma som i det ursprungliga anbudet. Då det sista anbudet från Wibax måste diskvalificeras finns bara två anbud kvar; Wibax med ett pris om

6 240 kr/ton och bolagets med ett pris om 1 988 kr/ton. – Upphandlingen gäller 24.5 % ammoniaklösning. Den aktiva substansen, dvs. ammoniaken, är emellertid olika mellan anbudena. Produkten offererad av Wibax innehåller 24 % plus/minus 0.4 % eller 24 % i snitt och den av bolaget offererade innehåller 24.0 – 24.9 % eller 24.45 %. Bolagets produkt innehåller 1.9 % mer ammoniak vilken är värd 38 kr/ton. På lika villkor (24 %) blir bolagets pris 1 950 kr/ton jämfört med Wibax 1 930 kr/ton. – Bolaget brukar i anbud vid offentlig upphandling hänvisa till egna leveransbestämmelser. Vid eventuell kontraktsskrivning enas man i regel om att tillämpa ALOS 05 i stället. Det borde inte vara diskvalificerande.

Umeå Energi anför. Bolagets anbud kan ej anses vara kvalificerat eftersom bolaget villkorat prissättningen samt tillfört egna leveransbestämmelser. I anbudet anges att priserna är fasta med vissa reservationer; bl.a. om köpspriset på ammoniak väsentligen förändras eller om transportkostnader ökar med mer än 3 procent. Vad gäller leveransbestämmelserna är det reglerna i LUF som gäller och då har det inte någon betydelse hur man brukar göra. Anbudet uppfyller inte skall-kraven utan utgör ett ej utvärderingsbart anbud. Enligt de administrativa föreskrifterna accepteras ej alternativa anbud. Anbud ska utformas enligt förfrågningsunderlaget och reservationer accepteras inte. Bolaget kan därför inte anses ha lidit skada. Inte heller har bolaget påvisat att den aktuella upphandlingen skett i strid mot reglerna i LUF eller de för all upphandling grundläggande EG-rättsliga principerna. – Det bör förtydligas att det som upphandlas är 24.5 % ammoniak. I förfrågningsunderlaget har en avrundning gjorts, men i anbudena framkommer att det är 24.5 % ammoniak som offereras. Skillnaden i ammoniakhalt mellan de två anbudena är så liten varför den inte har någon betydelse för Umeå Energi. – Wibax har beskrivit sitt företags tekniska kapacitet och kompetens för uppdraget på ett godtagbart sätt. Det företaget levererar i dag 20 % ammoniak. Transport och lastningssätt är desamma som för 25 % ammoniak. Wibax bilar har precis som bolagets bilar gasåterföring vid lossning av

ammoniak. – Kravet att förteckning av referenskunder skall bifogas anbudet innebär inte att referenskunder måste ha köpt 25 % ammoniak. Wibax har på ett godtagbart sätt redovisat referenskunder. – Umeå Energi efterfrågar inte leveranssäkerhet utan leveranstid. En normal avropstid på 5 dagar är inte detsamma som att kunna leverera på 1-3 dagar. Vidare skulle bolaget inte ha erhållit lägst utvärderingspris även om det hade fått maximal reducering. – Av de inkomna anbuden framkom att Umeå Energi missuppfattat den marknadsmässiga prissättningen av ammoniak. Umeå Energi ansåg då att det var mest affärsmässigt att låta både Wibax och bolaget lämna nya priser utifrån korrekta förutsättningar, detta trots att bolaget kunde ha diskvalificerats som anbudsgivare.

DOMSKÄL

Bolaget ifrågasätter bl.a. att Umeå Energi vid anbudsutvärderingen använt sig av det pris som Wibax lämnat efter anbudstidens utgång. Enligt bolaget borde rätteligen det pris som angetts i anbudet, 6 240 kr/ton, ha använts.

Länsrätten kan inledningsvis konstatera att det i förfrågningsunderlagets kommersiella villkor anges att offererade priser ska vara fasta i 1 år. Både Wibax och bolaget har i sina anbud lämnat fasta priser, dock med vissa reservationer från bolagets sida. I anbudet från Wibax har angetts att kvartalspris kan erbjudas med ett lägre pris. Umeå Energi anför i länsrätten att inkomna anbud visade att man missförstått den marknadsmässiga prissättningen av ammoniak och att man ansåg att det var mest affärsmässigt att utifrån korrekta förutsättningar låta anbudsgivarna lämna nya priser. Mot bakgrund härav finner länsrätten inte annat än att det funnits skäl för Umeå Energi att ändra förutsättningarna för prissättningen. För att ta till vara konkurrensen måste dock sådana ändrade förutsättningar anges i ett nytt förfrågningsunderlag. Det kan nämligen finnas leverantörer som avstått från att lämna anbud på grund av de i förfrågningsunderlaget angivna

förutsättningarna och även de måste ges möjlighet att inkomma med anbud. Bolaget kan dock inte anses ha lidit eller kunnat komma att lida skada till följd av Umeå Energis agerande. Av handlingarna i målet framgår nämligen att Umeå Energi via e-post den 6 november 2009 samtidigt gav Wibax och bolaget möjlighet att justera priset, se bilaga 1. Bolaget har således getts samma möjlighet som Wibax att utifrån de ändrade förutsättningarna sänka det i anbudet angivna priset.

Bolaget anför vidare att Wibax och bolaget borde ha fått samma prisreduktion avseende kriteriet Leveranstid. Länsrätten noterar att anbudsgivarna i denna del inte getts möjlighet till någon justering av anbuden och att de angett samma leveranstid i sina anbud. De borde därför rätteligen ha fått samma prisreduktion. Denna felaktighet påverkar dock ej det slutliga utvärderingsresultatet varför bolaget ej lidit eller kunnat komma att lida skada till följd härav.

Beträffande vad som i övrigt anförts av bolaget, bl.a. att anbudet från Wibax inte uppfyllt samtliga skall-krav, finner länsrätten inte visat att Umeå Energi agerat i strid mot någon bestämmelse i LUF eller mot någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna.

På grund av det anförda kan ansökan inte bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (Dv 3109/1c)

Björn Johansson

Upplysning: Överklagandetiden enligt bifogad bilaga är tre veckor. Den tid under vilken ett överklagande kan tas upp till prövning av kammarrätten kan dock bli kortare. En ansökan om överprövning av offentlig upphandling får nämligen normalt inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt avseende det som upphandlas. Kammarrätten får

dock även om ett kontrakt föreligger normalt pröva ansökan till dess att tio dagar gått från det att länsrätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Bilaga 1

Hej!

Ni har möjlighet att justera priset i och med följande ändring i de kommersiella villkoren :

Priserna skall inkludera frakt och anges per kvartal och ton.

Ange ert nuvarande kvartalspris. Valutajusteringsklausulen utgår då justeringar kan ske inför varje beställning.

Ert inkomna svar (via mejl) vill jag ha på tisdag den 10:e. Meddela även om ni ej önskar justera priset.

Med vänlig hälsning

Ulrika Wågberg

 UMEÅ ENERGI

Kommunikation och energi – nu och i framtiden

Ulrika Wågberg, Inköpschef

Direkt 090-16 02 55 | Mobil 070-355 64 99

ulrika.wagberg@umeaenergi.se

Umeå Energi, Box 224, 901 05 Umeå

Växel 090-16 00 00 | Kundservice 090-16 00 20 | Fax 090-16 00 10

www.umeaenergi.se

Spara papper, skriv inte ut det här mejlet om du inte nödvändigtvis behöver.